

Projekt „Isti a različiti“

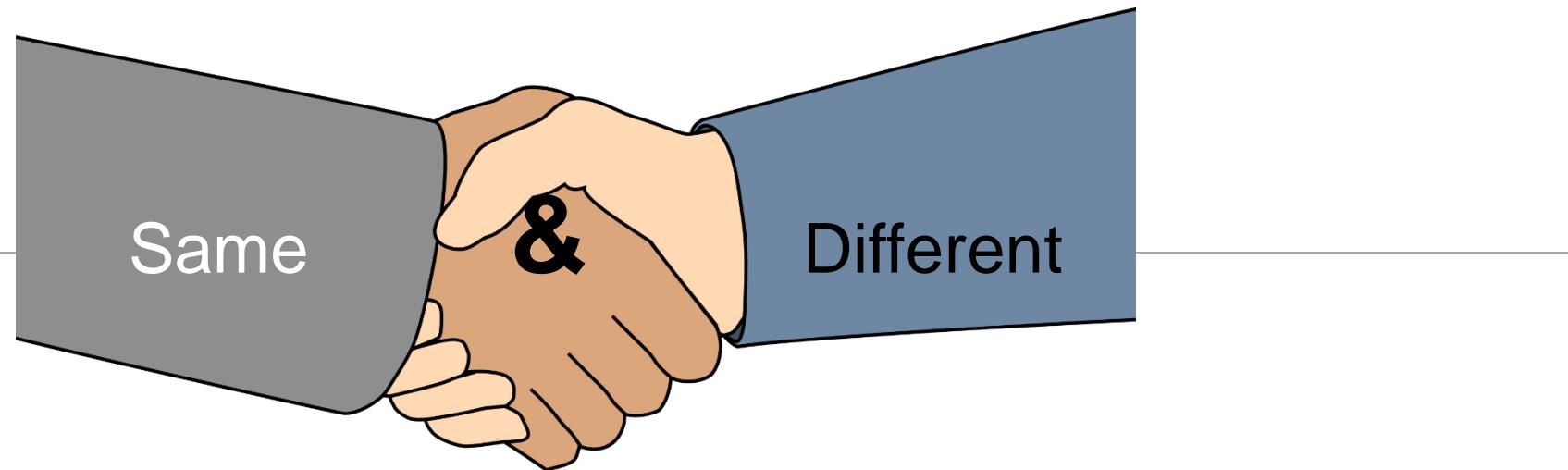
Ekonomsko-turistička škola

Karlovac

AGENCIJA ZA
MOBILNOST I
PROGRAME EU

Sufinancirano sredstvima
programa Europske unije
Erasmus+

PREDAVAČICA: BISERKA MARČINKO, MAG.OEC., PROF. SAVJETNIK

„Job shadowing”

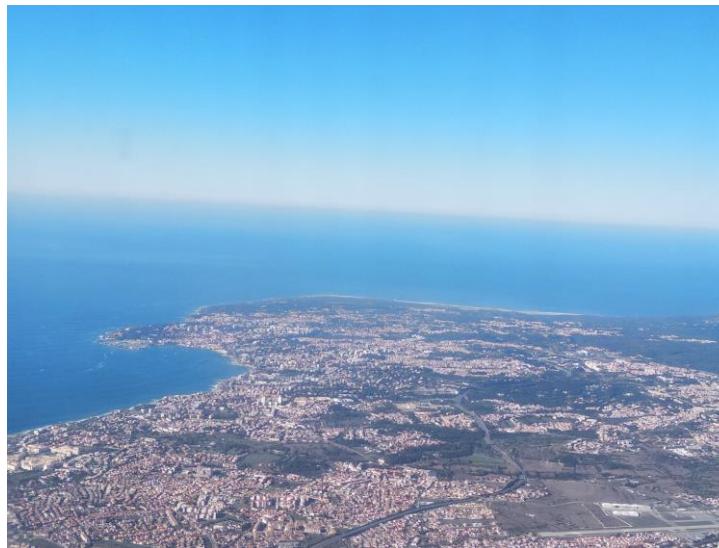
- Projekt je odobren 2020. u svrhu mobilnosti nastavnika, a financiran sredstvima EU u okviru programa Erasmus+
- Za praćenje nastave odabran je Colegio Sao Miguel u Fatimi
- Škola je odabrana zbog iskustva u radu s učenicima s poteškoćama

Putovanje

- Na put su krenule četiri nastavnice strukovnih predmeta

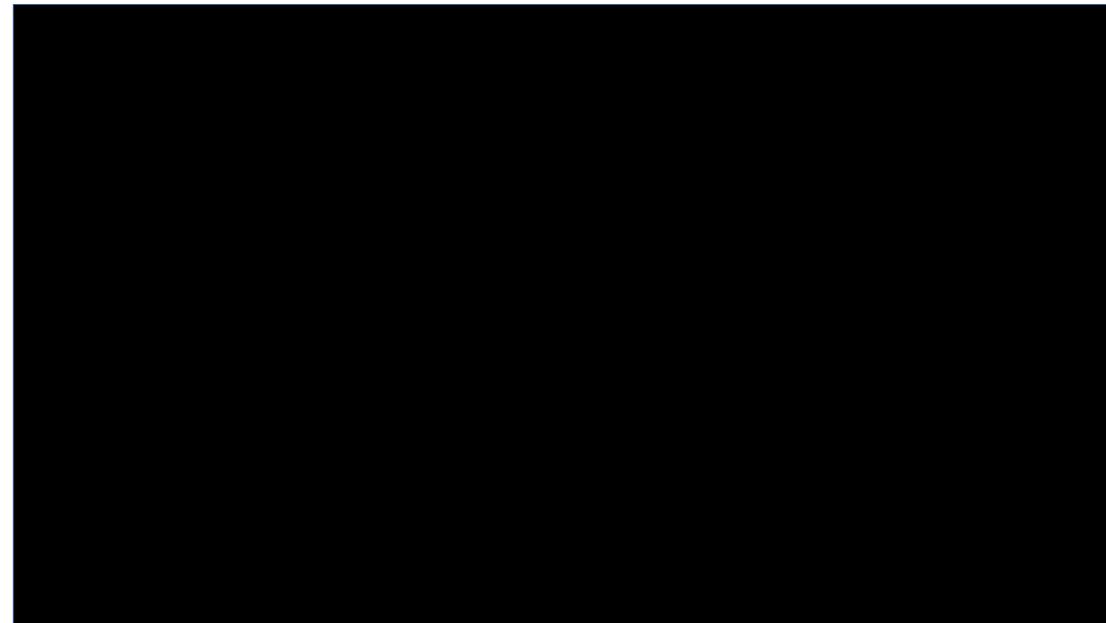
- Avionom su stigle do Lisabona,
a onda autobusom do Fatime

Fatima 15.-19.11.2021.

Marijansko svetište u kojem se 13.svibnja 1917.g ukazala Gospa

- Osnovao ju je biskup početkom 60.godina prošlog stoljeća
- Svećenici župe Fatima koji su došli s Azorskog otoka Sao Miguel započeli su obrazovanje siromašnih dječaka kako bi nastavili školovanje na višem nivou
- Privatna je škola

Doček i predstavljanje škole

- Nastavnice je dočekao zamjenik ravnatelja, tim za projekte i ostali nastavnici

- Portugal, Fatimu i školu domaćina predstavila je učenica iz Brazila koja pohađa ovu školu
- Sudionice projekta predstavile su Hrvatsku, Karlovac i našu školu

Obilazak škole

- U obilazak škole sudionice mobilnosti poveli su učenici
- Škola je prilagođena učenicima s poteškoćama

Učionice i kabineti

- U predvorju se nalaze slike i skulpture učenika umjetničkog smjera

- Velika sportska dvorana

- Bazén

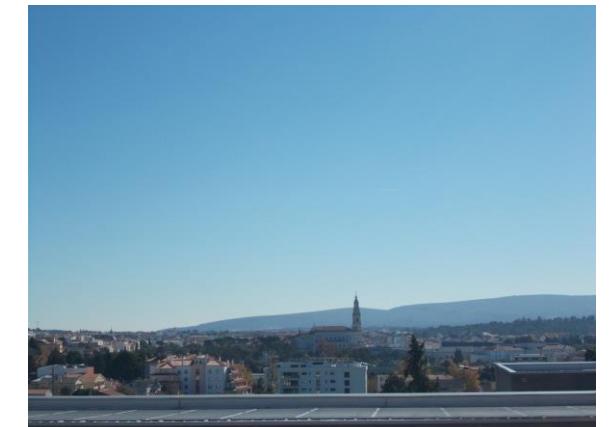
Kapelica i knjižnica

- Kapelica

- Knjižnica u kojoj učenici mogu učiti, slušati glazbu ili uživati u pogledu

Briga o okolišu

- Skulpture su napravljene od otpadnog materijala

- Posebno su ponosni na okoliš škole

Podaci o školi

- Školu pohađa 844 učenika u 33 razredna odjela, starosti od 10-18 godina
- Od 10.-12. godine učenici pohađaju srednju školu a nakon toga ekonomski i umjetnički smjer ili smjer tehnologije
- Školu pohađa 120 učenika s poteškoćama i za njih je zadužen tim koji čine 3 nastavnika specijalnog obrazovanja i psiholog
- Nemaju asistente u nastavi

Učenici s poteškoćama

- **AUTIZAM** – u školi imaju 2 učenika s poremećajima iz spektra autizma. Tim pruža potporu učenicima (psihološka potpora, savjetovanje učitelja za rad s učenicima, tutoring tj. savjetovanje i učenika i učitelja, u razredu su po 2 učitelja, po 1 sat tjedno dodatna nastava iz nekih predmeta)
- **DISLEKSIJA** – veliki je broj učenika, a intervencija ovisi o razini problema. Nastavnici rade prilagodbe u veličini slova i količini teksta. S učenicima rade nastavnici specijalne edukacije. Tijekom 1 sata dodatne nastave oni pomažu učenicima u čitanju, pisanju te izradi zadataka.
- **SLABOVIDNOST** – prilagodbe za ove učenike su u osvjetljenju, postizanju maksimalnog kontrasta na papiru, adaptiranje slova po fontu, pažljivo biranje boja fonta (poželjna je siva boja). Kod pisane provjere učenici imaju potporu nastavnika (po 2 nastavnika su u tim razredima), razina pomoći ovisi o razini poteškoća. Potpora se koristi za portugalski, matematiku, filozofiju i engleski.
- **ADHD** – prilagodbe su kao i za učenike s disleksijom. Razina prilagodbe ovisi o težini poteškoća jer su neki učenici pod lijekovima.
- **MOTORIČKE TEŠKOĆE** – učenici koji nemaju šake ili prste. Za njih se produžuje vrijeme pisanja na računalu, a pišu onako kako im je najlakše
- **EMOCIONALNI PROBLEMI** – odnosi se na učenike s poremećajem u prehrani, te koji pate od depresije i anksioznosti. Prva intervencija kod njih je konzultacija sa školskim psihologom, a ako je potrebno, učenik se šalje kliničkom psihologu.

Strukovni predmeti i praksa

- STRUKOVNI PREDMETI – u pravilu se ne prilagođavaju sadržajno već se daje više vremena za zadatke. Evaluacija se radi na manjim dijelovima, odnosno cjelinama te se bira usmena ili pisana provjera.
- PRAKSA – prilagođava se učenicima ovisno o razini teškoće. Škola ima dobre kontakte s poslodavcima koji žele primiti na praksu učenike s poteškoćama. Učenici obavljaju poslove koje mogu uspješno savladati. Praksa pozitivno djeluje na njih jer im jača samopouzdanje, te imaju potvrdu da su vrijedni članovi društva koji mogu i žele raditi.

Stupnjevi potpore učenicima s poteškoćama

- 1. stupanj su nastavnici koji rade redovni program
- 2. stupanj je tim specijalista kojeg čine 3 nastavnika (special needs teachers) i psiholog čiji je zadatak izrada procjene razine potrebne potpore
- 3. stupanj su nastavnici - special needs teachers

Razine potpore učenicima

- 1. razina potpore za sve učenike koji imaju 3 negativne ocjene. Intervencije su: promjena mjesta sjedenja, savjetovanje učenika s učiteljem i psihologom te pomoć prijatelja pri učenju. Tim za potporu radi samo konzultacije.
- 2. razina potpore odnose se na veće intervencije special needs teachers. Učeniku se omogućuje više vremena za pisanje testa, nastavnik čita i objašnjava test, tijekom sata obraća više pozornosti na učenika i njegovo razumijevanje zadataka. Učenik dobiva po 1 sat tjedno dodatne nastave.
- 3. razina potpore gdje učenik dobiva drugačiji kurikulum u kojem nema sve predmete. Dobiva osnovne, prilagođene predmete (portugalski, matematika, engleski) te predmete koji mu trebaju za život i obavljanje osnovnih životnih potreba. Nastava se odvija u vrtu i kantini, mogu raditi s konjima ukoliko vole životinje ili praktični rad obavljaju kod poslodavca vezano uz buduće zanimanje. Kurikulum se donosi u koordinaciji s roditeljima. Za ovu razinu potrebna je medicinska dokumentacija i psihološki okvir.

Sastanak s timom

- Sastanak je održan s pedagoginjom i nastavnicima iz tima pri čemu smo dobili iscrpne informacije o učenicima
- U razredima imaju oko 30 učenika. Ako u razredu imaju 2 ili 3 učenika s poteškoćama, onda se razred smanjuje na 20 učenika.
- Ukoliko se učenik ne može uspješno integrirati u razred, upućuje se u specijalnu školu.
- Na početku školske godine sastaju se svi nastavnici s timom za potporu te raspravljaju o problemima pojedini učenika. Tijekom godine ravnatelj se jednom tjedno sastaje s timom za potporu.

Rad s učenikom s poremećajima iz spektra autizma

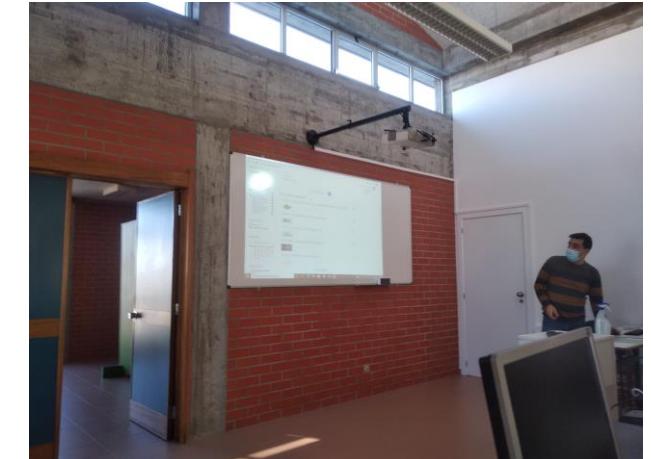
- Tijekom sata **programiranja** pratili smo rad nastavnika s učenikom s poremećajima iz spektra autizma. Učenik je vrlo inteligentan, dobro komunicira s profesorom, pita ukoliko mu nije jasno. Odnos nastavnika i učenika je pun uvažavanja i prijateljski. Učenik nema asistenta niti prilagođen program. Jedina prilagodba je što mu nastavnik posvećuje dodatnu pažnju, vrlo ga često pitanjima vodi po zadatku te provjerava je li učenik razumio i riješio zadatak po koracima.

- Nastavnik se koristi **programom Veyon Master** gdje putem svog računala prati rad svakog učenika.
- Zadatak riješen po koracima projicira se na ploči tijekom cijelog sata.

Praćenje nastave

- Izborni predmet koji je vezan uz **informatičke znanosti** učenici rado upisuju jer im koristi na fakultetima.
- Nastavnik koristi platformu **Digital de Apolo** za dijeljenje sadržaja svog kompjutora s učenicima
- Na ovom predmetu učenici uče programiranje i multimedije (video editing, photo shop, illustrator), a sadržaje ponavljaju putem prezentacije.
- Za učenike s poteškoćama nema modificiranja nastave. U pisanim ispitima imaju manje zadatka i omogućuje im se više vremena za pisanje.
- Računala su umrežena i nastavnik prati rad svakog učenika, te pomaže onima koji zaostaju.
- Za učenje na daljinu za više razrede koriste platformu **MOODLE** te **GOOGLE CLASSROOM** za niže razrede.

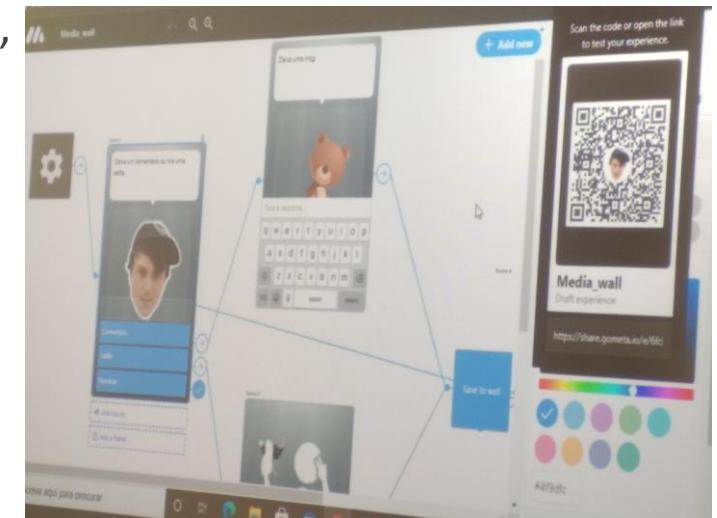
Praćenje nastave

- Na satu **informatike** učenici vježbaju excel (zaključavanje nekih ćelija).
- Nema prilagodbe za učenike s posebnim potrebama već profesor ima za svaku vježbu snimljeni video koji učenik može pogledati onoliko puta koliko mu je potrebno da savlada taj dio.
- Profesor koristi i **aplikaciju za mobitel Create amazing things.**
- Koristi i **Media wall** za kreiranje raznih igara

(učenici koriste mobitele za izradu raznih igara – od lakših do kompliciranijih, učenici s teškoćama mogu se koristiti lakšim). Također koriste i

canvu, ppt i video lekcije.

- Jedna od učenica s poteškoćama, uz pomoć profesora, u **canvi** je izradila knjižicu s receptima.

Rad u grupi

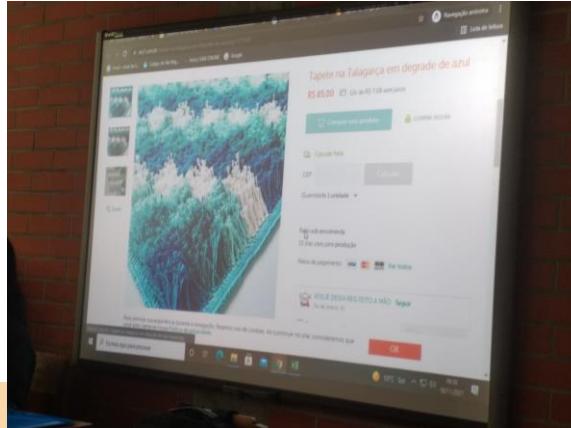

- Na satu **prava** učenici su podijeljeni u grupe koje izrađuju: narudžbu, ugovor o prodaji, likvidaciju tj. plaćanje. Svaka grupa ima zadatak koji će prezentirati sljedeći sat.
- Učenici koriste laptopе a učenici s teškoćama imaju pomoć učenika prijatelja, dodatno im se objašnjavaju zadaci, podijeli im se zadatak u manje dijelove.
- Ovakve vježbe rade 2-3 puta u polugodištu. U Portugalu se forsira grupni rad jer su na fakultetima uglavnom zastupljeni radovi u timu, pa tako učenici stječu vještine timskog rada i prezentiranja.

Rad s učenicom s intelektualnim poteškoćama

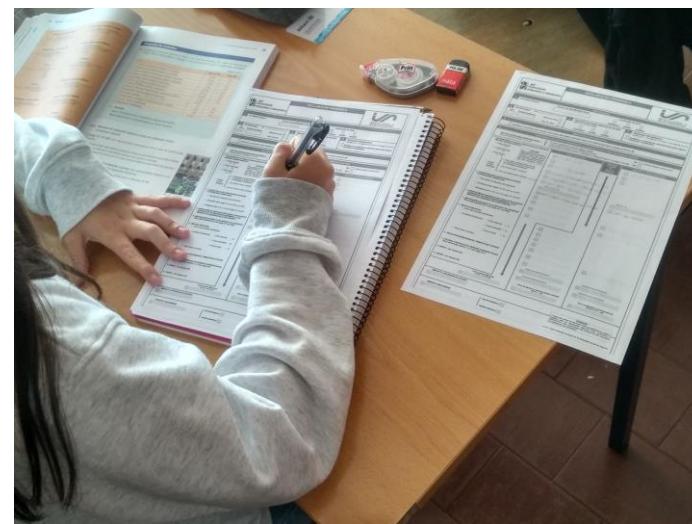
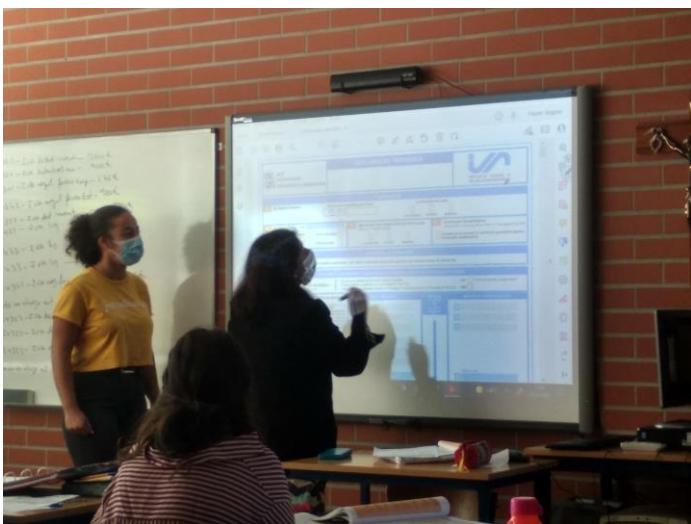
- Kroz predmet **Daily activities** u kojem učenica ima prilagođen sadržaj dnevnih aktivnosti koje se odvijaju s nastavnicom 2 puta tjedno. Učenica uči šivati na električnom stroju za šivanje te izrađuje razne korisne predmete ili sitnice za svakodnevnu uporabu.
- Zajedno s nastavnicom učenica pogleda video kako se nešto izrađuje te zatim sama pokušava napraviti uz potporu nastavnice.
- Osim šivanja učenica ima i predmete iz čišćenja kuće, izrade predmeta od papira, filca i drugih materijala.
- Od obveznih predmeta ima prilagođenu matematiku, portugalski jezik i fiziku te ih prati zajedno s ostalim učenicima u razredu.

Praćenje nastave

- Tijekom nastave na predmetu **fiskalizacija**, nastavnica se koristila pametnom pločom, a pored toga za slabovidnu učenicu je imala posebno pripremljene obrasce.

...i na kraju...

Slikanje s učenicima, nastavnicima i podjela certifikata

Obrigado e adeus Portugal!
